

Lezione 2

 Il tema: Come presentarsi in italiano? – Jak się przedstawiać po włosku?

Witaj w świecie włoskiej rozmowy!

Czy wiesz, że we Włoszech możesz prowadzić całą rozmowę... bez wypowiadania ani jednego słowa? Tak, mowa ciała i włoskie gesty są tak wyraziste, że czasem wystarczy jedno uniesienie dłoni, aby przekazać więcej niż długi monolog!

Ale spokojnie – nie każę Ci od razu machać rękami jak rodowity Włoch (choć to pewnie przyjdzie naturalnie). Najpierw nauczymy się najważniejszych zwrotów, które pozwolą Ci przetrwać pierwsze rozmowy – od prostego „ciao” po pełne zdanie przedstawiające Cię jako prawdziwego *esperto di italiano* (eksperta od włoskiego!).

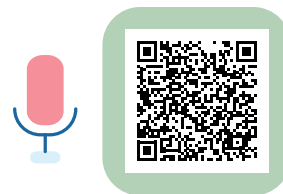
Czego nauczysz się w tej lekcji?

- » nauczysz się, jak powiedzieć, kim jesteś, skąd pochodzisz i dlaczego kochasz pizzę
- » dowiesz się, jak nie pomylić „ciao” z „chao” i „salve” z „arrivederci”
- » zamienisz niezręczną ciszę na pełne wdzięku „allora...”
- » dowiesz się, który gest oznacza „co ty gadasz?!”, a który „mamma mia, to genialne!”

Tak więc... andiamo! Czas zacząć mówić po włosku.

1. Zapoznaj się z poniższymi zwrotami i posłuchaj wymowy.

Jak się witają Włosi?

Posłuchaj

- **Ciao!** – Cześć!
- **Buongiorno!** – Dzień dobry! (rano)
- **Buonasera!** – Dobry wieczór! (po południu i wieczorem)
- **Salve!** – Witaj! (oficjalne)
- **Come stai?** – Jak się masz? (nieformalnie)
- **Come sta?** – Jak się Pan/Pani ma? (formalnie)

Ciekawostka

Włosi rzadko mówią „**Come stai?**” i często zamieniają to na prostsze: „**Tutto bene?**” – „Wszystko dobrze?” czy „**Come va?**” – „Jak leci?”.

Pożegnania po włosku

- **Ciao!** – Pa! (nieformalne)
- **Arrivederci!** – Do widzenia! (formalnie)
- **A presto!** – Do zobaczenia wkrótce!
- **A dopo!** – Do zobaczenia później!
- **Buona giornata!** – Miłego dnia!
- **A domani!** – Do jutra!

Zwroty grzecznościowe – Jak być uprzejmym po włosku?

- **Per favore** – Proszę (o coś)
- **Grazie** – Dziękuję
- **Grazie mille!** – Wielkie dzięki!
- **Prego** – Proszę (odpowiedź na „dziękuję”)
- **Scusa** – Przepraszam (nieformalne)
- **Mi scusi** – Przepraszam (formalne)
- **Posso...?** – Czy mogę...?
- **Buon appetito!** – Smacznego!
- **Gentilissimo!/Gentilissima!** – Przesympatyczny!/Przesympatyczna! (komplement np. dla kelnera lub rozmówcy)

Jak się przedstawić i zapytać o imię?

- **Io sono Marco.** – Jestem Marco.
- **Io sono Anna.** – Jestem Anna.
- **Mi chiamo Luca.** – Mam na imię Luca.
- **Come ti chiami?** – Jak masz na imię? (nieformalne)
- **Come si chiama?** – Jak pan/pani ma na imię? (formalne)

Rada

Włosi często pomijają „io” i mówią po prostu „**Sono Marco**” zamiast „**Io sono Marco**”.

Zapamiętaj

Sono di + miasto – Sono di Roma. (Jestem z Rzymu).

Vengo da + kraj – Vengo dalla Polonia. (Pochodzę z Polski).

Abito a + miasto – Abito a Milano. (Mieszkam w Mediolanie).

Abito in + kraj – Abito in Italia. (Mieszkam we Włoszech).

Skąd jesteś?

- **Di dove sei?** – Skąd jesteś? (nieformalne)
- **Sono di Roma.** – Jestem z Rzymu.
- **Sono polacco/polacca.** – Jestem Polakiem/Polką.
- **Abito a Milano.** – Mieszkam w Mediolanie.
- **Vengo dalla Polonia.** – Pochodzę z Polski.

Esercizi

2. Przetłumacz poniższe zwroty.

1. addio

2. grazie

3. arrivederci

4. mi scusi

5. prego

6. per favore

7. Non parlo italiano.

8. grazie

9. ciao

10. buona giornata

11. buonasera

12. A dopo!

13. A più tardi!

14. piacere

15. Sono polacca.

16. Salve!

17. Quanto costa?

18. Non parlo italiano.

3. Przeczytaj dialog, a następnie odpowiedz na pytania.

Anna: Ciao, come va?

Stefano: Ciao! Tutto bene, grazie. E tu?

Anna: Bene, grazie! Mi chiamo Anna. E tu, come ti chiami?

Stefano: Sono Stefano. Piacere! Di dove sei?

Anna: Vengo dalla Polonia, ma adesso abito a Roma. E tu?

Stefano: Sono italiano, di Milano. Cosa fai a Roma?

Anna: Studio filologia italiana.

Stefano: Complimenti! Parli molto bene italiano.

Anna: Grazie mille! Sei gentile.

Stefano: Prego! Allora, a presto!

Anna: A presto! Buona giornata!

1. Come si chiama la ragazza? _____

2. Di dove è Stefano? _____

3. Cosa studia Ana? _____

4. Dove abita Anna _____

5. Cosa significa „Parli molto bene italiano“? _____

4. Uzupełnij dialogi w pustych miejscach.

Ciao, _____
(jak się nazywasz)?

Mi chiamo
Marta. E tu?

Mi _____ (nazywam
się) Nadia. Come stai?

Sto _____
(dobrze).

(Skąd jesteś)?

Sono polacca.

Dove abiti?

Abito _____ (w)
Varsavia, _____
Polonia.

Attenzione

Wyrażenie „**E tu?**” jest pytaniem, które oznacza „A Ty?”. Śmiało zadaj to pytanie, jeśli chcesz podtrzymać płynność rozmowy.

Buono vs. Bene

BUONO – przymiotnik (jakość rzeczy)
→ „Questo caffè è buono!”

BENE – przysłówek (opisuje czynność)
→ „Parli bene italiano!”

W odpowiedzi na „Come stai?” zawsze mówimy „Sto bene!”.

Włoskie gesty

5. Co byś odpowiedział/odpowiedziała włoskiemu przyjacielowi w takiej sytuacji?

1. Ciao bella, come stai?
2. Come ti chiami?
3. Vengo dall'Italia, sono italiano, e tu?
4. Sei straniera?
5. Prego, il vino è per te!
6. Parli italiano?
7. Arrivederci e buona giornata.

6. Przetłumacz wyrażenia.

1. _____
Jak się masz?	6. _____
Poproszę kawę.
2. _____
Mam na imię Marco.	7. _____
Która godzina?
3. _____
Jestem z Rzymu.	8. _____
Jak masz na imię?
4. _____
Miło mi cię poznać!	9. _____
Jaki jest twój numer telefonu?
5. _____
Gdzie jest łazienka?	10. _____
Przepraszam, możesz mi pomóc?

7. Uzupełnij zdania wyrażeniami podanymi w nawiasach.

- Anna: Ciao, come _____ ? (Jak się masz?)
- Stefano: Ciao! Tutto bene, grazie. E _____ ? (A ty?)
- Anna: Bene, grazie! Mi chiamo _____ (Mam na imię). E tu, come ti _____ ? (Jak się nazywasz?)
- Stefano: Sono Stefano. _____ ! (Miło mi!) Di dove _____ ? (Skąd jesteś?)
- Anna: Vengo dalla Polonia, ma adesso abito a Roma. E _____ ? (A ty?)
- Stefano: Sono italiano, di Milano.
- Stefano: Allora, _____ ! (Do zobaczenia wkrótce!)
- Anna: _____ (Do zobaczenia! Miłego dnia!)

8. Rozwiąż test.

1

Jest rano, pozdrawiasz kolegę:

- a. Ciao!
- b. Buonaserà!

3

Co mówisz po południu?

- a. Buongiorno!
- b. Buonaserà!

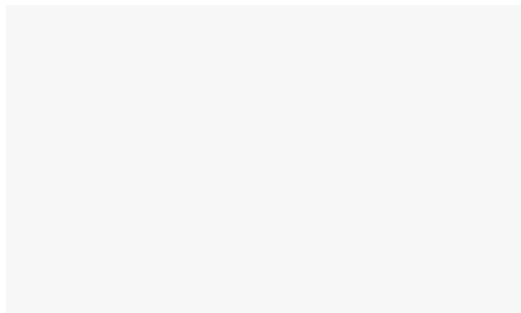
5

Jak powiesz, że uczysz się włoskiego?

- a. Parlo italiano.
- b. Non parlo italiano.
- c. Studio la lingua.

7

Napisz, jak zadajemy pytanie „Skąd jesteś?”.

2

Jest rano, pozdrawiasz profesora:

- a. Ciao!
- b. Buongiorno!

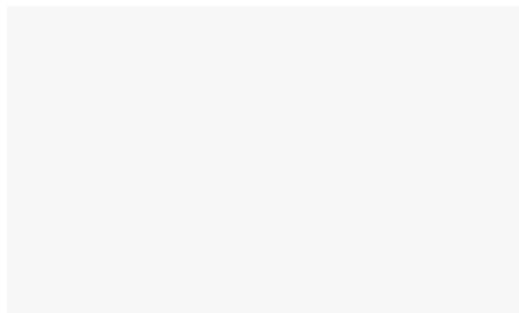
4

Kiedy prosisz kogoś o coś, użyjesz:

- a. prego
- b. grazie
- c. per favore

6

Napisz, jak zadajemy pytanie „Jak się nazywasz?”.

8

„Do zobaczenia potem” powiesz:

- a. Ci vediamo dopo!
- b. Arrivederci!
- c. Stasera!

Włosi potrafią mówić bez słów!

Język gestów w Italii ma długą historię i jest szczególnie rozwinięty w południowych regionach, takich jak Neapol czy Sycylia. Już w czasach starożytnych ludzie używali gestów, aby porozumiewać się bez słów – zwłaszcza w miejscach, gdzie istniało wiele różnych dialektów! Przed 1861 rokiem, kiedy Włochy były jeszcze podzielone na różne księstwa i królestwa, **nie istniał jeden wspólny język włoski**. Ludzie posługiwali się **lokalnymi dialektami**, które często były tak różne, że mieszkańcy różnych regionów nie mogli się zrozumieć!

Zapamiętaj

- Język włoski, jakim znamy go dzisiaj, opiera się głównie na dialekcie tokańskim (florenckim), który stał się standardem dopiero po zjednoczeniu kraju.
- W 1861 roku tylko około 2% Włochów mówiło standardowym włoskim! Reszta używała lokalnych dialektów, co jeszcze bardziej umocniło tradycję gestykulacji jako narzędzia komunikacji.

Jak Mussolini wpłynął na język i gesty?

Benito Mussolini (1883–1945) był włoskim politykiem, przywódcą Narodowej Partii Faszystowskiej i dyktatorem Włoch w latach 1922–1943. Stworzył we Włoszech system autorytarny wzorowany na starożytnym Cesarstwie Rzymskim, który opierał się na silnej propagandzie, militaryzacji społeczeństwa i ekspansjonistycznej polityce zagranicznej. Faszysti zakazali używania dialektów w szkołach i urzędach, wprowadzając obowiązek nauki „czystego” włoskiego. Rozpowszechniono propagandowy styl przemówień, w którym dominowały silne gesty i teatralna ekspresja – sam Mussolini słynął z dynamicznej mowy ciała.

Mussolini zmieniał nazwy miejsc i potraw!

Faszysti prowadzili kampanię „italianizacji” języka, aby usunąć obce wpływy – zwłaszcza francuskie, angielskie i niemieckie.

- **„Cornetto” zamiast „brioche”** – Mussolini zakazał używania francuskiej nazwy „brioche”, dlatego dziś we Włoszech bardziej popularne jest określanie słodkiej bułeczki do kawy jako „cornetto”.
- **„Vermicelli” zamiast „spaghetti”** – Choć to się nie przyjęło na dłuższą metę, próbowano zmienić nazwę słynnego makaronu, bo „spaghetti” brzmiało zbyt „nie po włosku”.
- **Zakaz używania „toast”** – Angielskie słowo „toast” zastąpiono określeniem „pane arrostito” (chleb pieczony).

Twoja pierwsza rozmowa po włosku z „essere” i zaimkami osobowymi!

9. Przeczytaj dialog i podkreśl w nim wszystkie zaimki osobowe oraz czasownik „essere”, a następnie odpowiedz na pytania.

Anna: Ciao, come va?

Stefano: Ciao! Tutto bene, grazie. E tu?

Anna: Bene, grazie! Mi chiamo Anna. E tu, come ti chiami?

Stefano: Sono Stefano. Piacere! Di dove sei?

Anna: Vengo dalla Polonia, ma adesso abito a Roma. E tu?

Stefano: Sono italiano, di Milano. Cosa fai a Roma?

Anna: Studio la filologia italiana.

Stefano: Complimenti! Parli molto bene italiano.

Anna: Grazie mille! Sei gentile.

Stefano: Prego! Allora, a presto!

Anna: A presto! Buona giornata!

Essere – być

io – sono

tu – sei

lui/lei/Lei – è

noi – siamo

voi – siete

loro – sono

Pronomi personali Zaimki osobowe

io – ja

tu – ty

lui/lei – on/ona

noi – my

voi – wy

loro – oni/one

Lei – Pan/Pani
(grzecznościowe)

10. Odpowiedz na pytania na podstawie dialogu.

1. Come si chiama la ragazza? _____
2. Come si chiama il ragazzo? _____
3. Di dove è Anna? _____
4. Dove abita Anna adesso? _____
5. Di dove è Stefano? _____

11. Uzupełnij luki odpowiednią formą czasownika „essere” (sono, sei, è, siamo, siete, sono).

1. Io _____ turista.
2. Tu _____ italiano?
3. Lui _____ cameriere.
4. Lei _____ guida turistica.
5. Noi _____ in vacanza.
6. Voi _____ qui per lavoro?
7. Loro _____ simpatici.
8. Dov' _____ l'hotel?
9. L'aeroporto _____ lontano?
10. Dove _____ tu?
11. La stazione _____ qui vicino.
12. _____ disponibile una camera?
13. Il negozio _____ aperto oggi?
14. Il conto _____ corretto?
15. _____ molto caro.

12. Uzupełnij luki odpowiednią formą zaimka osobowego (io, tu, lui, lei, noi, voi, loro) oraz odpowiednią formą czasownika „essere” (sono, sei, è, siamo, siete, sono).

1. _____ studente di italiano. (Ja)	6. _____ contento di vederti. (Ja)
2. _____ molto stanca oggi. (Ona)	7. _____ tutti a casa. (Wy)
3. _____ felici di essere qui. (My)	8. _____ un medico molto bravo. (On)
4. _____ in Italia per lavoro. (Oni)	9. _____ amici da tanto tempo. (My)
5. _____ Italiana. (Ja)	10. _____ in vacanza in montagna. (Oni)

13. Uzupełnij właściwym zaimkiem osobowym.

1. (Ona) _____ è gentile.
2. (Ja) _____ sono polacco.
3. (Oni) _____ sono francesi.
4. (Ty) _____ sei italiano?
5. (My) _____ siamo una famiglia.
6. (Wy) _____ siete divertenti.
7. (On) _____ ha un cane.
8. (Ona) _____ ha un figlio.
9. (Ty) _____ straniera?

14. Uzupełnij luki odpowiednią formą zaimka osobowego (io, tu, lui, lei, noi, voi, loro) i czasownika „essere” (sono, sei, è, siamo, siete, sono).

1. _____ (ja) _____ (być) italiano.
2. _____ (ty) _____ (być) la mia migliore amica.
3. _____ (on) _____ (być) molto gentile.
4. _____ (my) _____ (być) a Roma per le vacanze.
5. _____ (wy) _____ (być) studenti di lingue.
6. _____ (oni) _____ (być) simpatici e divertenti.
7. _____ (ja) _____ (być) felice oggi!
8. _____ (on) _____ (być) molto stanco dopo il viaggio.
9. _____ (my) _____ (być) in Italia da due settimane.
10. _____ (ty) _____ (być) una persona speciale.

15. Uzupełnij puste pola czasownikiem „essere” (być) w odpowiedniej formie.

1. Di dove (tu) _____ ?
2. Di dove (lui) _____ il tuo cane?
3. (Noi) _____ in spiaggia.
4. (Voi) _____ spagnoli?
5. No, noi non _____ russi, (noi) _____ italiani.
6. Loro _____ molto gentili.
7. (Io) _____ molto stanca.
8. Dove _____ i miei libri?
9. I tuoi libri (loro) _____ sul tavolo.
10. (Tu) _____ molto bella.
11. Lui _____ brutto e lei _____ bella.
12. Perché (tu) _____ in ritardo?
13. (Io) _____ in Italia.
14. (Io) _____ d'accordo con te.
15. (Voi) _____ stranieri?

16. Uzupełnij puste pola czasownikiem „essere” (być) w odpowiedniej formie.

1. (Tu) _____ magro?
2. Di dove (tu) _____ ?
3. (Io) _____ di Roma.
4. Mia sorella oggi _____ contenta.
5. Loro _____ francesi.
6. Maria _____ italiana.
7. (Lui) _____ molto intelligente.
8. Mia madre _____ simpatica.
9. (Io) _____ polacca.
10. L'Italia _____ bella.
11. Il cibo italiano _____ buono.
12. (Io) _____ tedesco.
13. (Tu) _____ bella.
14. (Lei) _____ magra.
15. Questo _____ l'amico di Gianni.
16. Il teatro _____ chiuso.
17. Loro _____ alti.
18. Il bar _____ aperto.
19. Il cane _____ grasso.
20. La casa _____ grande.
21. Roma non _____ piccola.

Ćwiczenia

Podstawowe zwroty

Zadania czasownik „essere”

Fiszki

Podstawowe zwroty

Zadania czasownik „essere”